

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 22.

V Ljubljani, 30. novembra 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Tomasova žindra je dražja! — Menjalni travnik in suša. — Apno kot gnojilo. — Razna gnojila za vrtove. — Živinorejske zadruge. Živinorejski odbori in odseki. — Kakovost in razvoj letošnjih vin. — Jubilejna kmetijska razstava. — Za povzdigo živinoreje in mlekarstva. — Razstava živine v Trbovljah. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-solski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Tomasova žindra je dražja!

Tvornice železa in jekla v Nemčiji so izprle delavce in proizvodnja Tomasove žindre je popolnoma zastala. Kolikor jo je še v zalogi, so jo industrialci, ker je povpraševanje po nji zelo živahno, znatno poграžili.

Družba jo je letos kupila nad 100 vagonov, ki je pa že vsa oddana. Podružnice in udje jo pa zahtevajo še naprej in zato je bila družba primorana jo še nabaviti, četudi po znatno višji ceni. Za blago, ki ga bo odslej oddajala, je primorana zahtevati te-le cene za 18½% blago in za 100 kg: za vagonске pošiljke po 122 Din, na drobno pa po 125 Din. Vsaj višji odstotek podraži blago za 6 Din.

Tomasove žindre je malo več na razpolaganje, zato naj jo podružnice čimprej naročijo tudi za spomladno gnojenje.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Menjalni travnik in suša.

Živinoreja je bila, je in bo glavni in najzanesljivejši vir dohodkov za kmeta. Živinoreja pa prinaša dohodke le, ako ima dovolj tečne in dobre krme. Zadnji čas se priporoča naprava menjalnih travnikov. Kmetijsko poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani je izvedla pri nekaterih posestnikih v to svrhu potrebne poskuse. Ker je pridelovanje krme pri nas pomanjkljivo in nezadostno, hočem v naslednjih vrsticah opisati uspeh pridelovanja krme na poskusnem menjalnem travniku. Leta 1927. sem posejal na tri enako velike parcele mešanico trav in detelj. Parcela št. 1. je bila posejana samo z mešanico trav in detelj brez ovsca. Parcela št. 2. je bila obsejana z ovsem in mešanico trav in detelj, ki je bilo vse skup zeleno pokošeno. Parcela št. 3. je bila posejana ravnotako z deteljno in travno mešanico, oves je bil požet v zelenem stanju. Vse te poskusne parcele so bile pognojene s 500 kg mešanice umetnih gnojil na ha: kostnega suprfosfata, kalijeve soli in amonijevega sulfata. Uspeh te košnje v letošnjem letu je bil sledeči:

Parcela št. 1.	je dala na 1 ar	65 kg	sena	in	13 kg	otave.
parcela št. 2.	1 ar	48 kg	12 kg	..
parcela št. 3.	1 ar	59 kg	10 kg	..

Pri vseh parcelah bi bil uspeh veliko boljši, da nam ni huda suša, ki je letos vladala po Dolenjskem,

uničila malone vso otavo. A v kljub elementarnim nezgodam je uspeh teh poskusov ugoden, ako primerjamo množino krme z navadnih in negnojnih travnikov. Ko je sredi meseca nastopilo deževje, je zrastle še ena zelena košnja, ki je dala izvrsten pridelek. Ako bi še to sušil, bi bilo gotovo 15—20 kg suhe krme na 1 ar. Če vzamemo parcelo št. 3., ki je bila srednja izmed teh poskusov, je dala torej sena 59 kg, 10 kg otave, in če računamo tretjo košnjo samo z 10 kg, bi bil torej ves pridelek na 1 ar 79 kg ali na en ha 79 metrskih stotov. Svoječasno smo čitali po časopisih, da pridelajo po drugih deželah po 80—100 stotov krme na 1 ha in se nam je to zdela bajka, ali poskusi so pokazali, da so tudi pri nas mogoči tako visoki pridelki kakor po drugih deželah, seveda s pravilnim obdelovanjem in z zadostnim gnojenjem. Ker nas suša po Dolenjskem rada obiskuje, je potrebno, da se tudi proti tej nezgodi zavarujemo. Zavarujemo se pa najlaže na ta način, da svoje travnike in deteljišča temeljito zagnojimo. Ako imamo zadostno zagnojene travnike, se trava zgodaj obrase, in ko nastopi suša, ji že več ne škoduje. **Denar, izdan za gnojenje travnikov, bodisi navadnih ali menjalnih, je naložen v najbolj obrestujoči hranilnici.** Ne obupavati, ampak oprijeti se moramo vsake rešilne bilke, ki se nam nudi za izboljšanje našega blagostanja.

F. Vide.

Apno kot gnojilo.

O apnu in njega veliki važnosti za rastlinsko in živalsko življenje se je v „Kmetovalcu“ že veliko pisalo. Navzlic temu ne uvazujejo naši kmetovalci apna za gnojenje svojih zemljišč in ga ne rabijo, kakor bi bilo treba. Pomniti je, da **primanjkuje apna** v naši zemlji, posebno v lahki, pa tudi drugod. Če imamo tako ugodne uspehe s Tomasovo žlindro, moramo v veliki meri pripisati to tudi ugodnemu vplivu apna, ki se v njej nahaja. Apno učinkuje pred vsem kot hranilna snov v zemlji, učinkuje pa tudi na večjo delovnost in rodovitnost zemlje itd. Apno v krmi vpliva na razvoj kosti in mleka, zabranjuje kostolomnico in pospešuje zdravje. Kot gnojilo se uobiva apno danes v podobi apnenčeve moke in apnenega prahu. Apnenčeva moka je najfinejši zmlat apnenec, očim je apneni prah odpadke iz apnenic. Oboje gnojilo se dobi pri Kmetijski družbi in je pozna jesen najugodnejši čas za tako gnojenje. Cena apnenega prahu je navedena v inseratnem delu „Kmetovalca“, apnenčeva moka se daje zaenkrat le v poskusne namene v količinah po 45 in 90 kg.

Razna gnojila za vrtove.

Skoraj vsako leto opozarjamo v zimskem času kmetovalce v našem glasilu o napravi komposta in njega uporabi v poljedelstvu. Nič zato, če ponovno izpregovorimo par besedi o tem važnem domačem gnojilu in še o nekaterih drugih, ki so tudi za naše vrtove, zeljnike itd. izredno važnega pomena.

Pod besedo kompost ali mešanec razumemo vedno na kupu spravljene gospodarske odpadke, kakor plevel z njiv, krompirjevko, koruznico, zeljno štorovje, listje z vrtov, odpadke iz hiše, pokvarjeno krmo, nastilj, pleve s podov, tropine od zganjekuhe, pokvarjeno korenstvo itd.; poleg tega navozimo na te kupe se cestno blato, naplavljeno zemljo pri čiščenju jarkov in greznic, hostno zemljo itd. Vse to spravljamo v dveh ali treh kupih na pripravnih prostorih, kjer leže odpadki po dve leti, da postanejo godni. Kupi so 1 do 1½ m visoki in jih moramo vsako četrtnetje dobro prekopati, premešati, zaliti z gnojnico in zopet poravnati ter stlačiti. V kupih se uniči seme plevela, troši škodljivih glivic in pospeši obenem razpadanje trdih snovi. Poleg tega sežgemo ob lepem vremenu vse one zgorljive snovi, ki bi drugače ne razpadle.

V 7. številki letošnjega „Kmetovalca“ je zanimiv članek od g. M. H. „Hlevski gnoj brez živine“ gotovo nekaj novega. V tem članku je pojasnjeno, kako se gnoj naredi na preprost način iz različnih rastlinskih odpadkov, in sicer s pomočjo sredstva „Adco“, katerega izdeluje tvornica za dušik v Rušah. Kmetijska družba si je nabavila primerno količino tega praška ter bo napravila z njimi tekom zime nekaj poskusov. Nudila ga bo svojim članom po znižani ceni. Kdor želi napraviti poskuse s tem sredstvom, naj se čimprej zgleda pri družbi, kjer dobi tudi potrebna navodila.

Gnojilno moč komposta spopolnujemo na vrtovih z umetnimi gnojili. Poskusi so pokazali, da potrebujejo ravno zeljnate rastline, solata, kumare itd., sploh rastline, ki napravijo mnogo listja, izredno

veliko gnoja. Kot izvrstno umetno gnojilo za vrtove se priporoča mešano gnojilo „Nitroskal“, katero vsebuje najvažnejše realne snovi, t. j. dušik, fosforovo kislino in kalij. Specieino za vrtove odnosno za cvetlice izdeluje tvornica za dušik visoko odstotno dušičnato gnojilo „Kardamid“, katero ima 46% hitro učinkujočega dušika v sebi. Sicer se dobijo pri družbi tudi ostala umetna gnojila, kakor Tomasova žlindra, apneni dušik in kalijeva sol, katera se tudi lahko mešajo med seboj in uporabljajo sedaj v jeseni odnosno pozimi. Za spomlad se pa priporočajo čilski soliter, amonijev sulfat in superfostat. Ker je zeljnatim rastlinam in solati drugače gnojiti kakor korenskim in stročnicam, sestavlja Kmetijska družba na željo tudi mešanico navedenih gnojil, da tako postreže svojim članom.

Kdor nima dovolj hlevskega gnoja za vrtove, je primoran delati kompost in uporabljati umetna gnojila, če hoče zvišati svoje pridelke.

K.

Živinorejske zadruga. Živinorejski odbori in odseki.

Živinoreja potrebuje skupnega dela prizadetih živinorejcev, ker je mnogo takih vprašanj, ki jih je treba skupno reševati. Brez vsega je priznati, da so živinorejske zadruga v tem pogledu najbolj poklicane, pomagati pri reševanju skupnih nalog in ki lahko največ store za povzdigo živinoreje, v enem in drugem kraju. Le škoda, da niso naše prilike povsod ugodne za delovanje takih zadrug, in to iz enostavnega razloga, ker manjka pri nas večjidel potrebnih predpogojev zanje.

Pri nas se niso te zadruga **nikjer prav vdomečile**. Imeli smo že nad 60 takih zadrug, pa so večinoma zaspale ali pa le še životarijo. Zadnja vojna je k temu tudi veliko pripomogla. Dokler so dobivale primerne podpore za nakup plemenjakov in drugih zadružnih potrebščin, so še delovale. Ko je pa teh zmanjkalo, so prenehale tudi zadruga. Težko jih bo zopet oživet, zlasti tam, kjer manjka globjega umevanja in kjer je sploh premalo zaupanja v take osnove. Še najprej se bodo dale oživet tam, kjer je mlekarstvo glavnega pomena, kjer je reja plemenskih krav ustaljena in kjer delujejo mlekarke zadruga, ker so te se najbolj interesirane na pospeševanju mlečnosti pri molznih kravah in dosledno tudi na tozadevnem delovanju (selekcijiranju plemenskih krav, mlečni kontroli) živinorejskih zadrug. Seveda je treba tudi še drugih pogojev, predvsem zavdnih in za stvar vnetih živinorejcev in mož, ki so za vodstvo takih zadrug poklicani in usposobljeni in do katerih imajo živinorejci potrebno zaupanje.

Nezadostne prilike za vse te predpogoje po naši deželi so pripravile za stvar vnete strokovnjake do tega, da so začeli razmišljati o možnosti bolj enostavnih in prostih organizacij, s katerimi bi se dalo lažje delati, brez tistih obveznosti, ki jih predpisuje zadružni zakon. Priporočali so v ta namen snovanje **živinorejskih odborov in odsekov**. Te organizacije so našle takoj odmev in začele so se snovati že po različnih krajih naše dežele. Živinorejski odbori, ki imajo čršo podlago, so se osnovali na Gorenjskem v radovljiskem, kranjskem in kamniškem okraju, in

kakor kažejo prve izkušnje, z uspehom. Živinorejski odbori delujejo po **okrajih**, dočim delujejo živinorejski odseki po **občinah** ali tudi pri **posameznih podružnicah**, bolj pa pri prvih. Tozadevni pravilnik, ki ga je sestavil kmet. ref. Sustič, je bil objavljen v „Kmetovalcu“ iz l. 1924, na str. 109., ima potrebna določila za delovanje teh odborov in odsekov. Dodati bi jim bilo le to, da se naj vdejavajo tudi pri kontroli molznih krav glede njih mlečnosti, pri odbiranju krav za redovnik in pri vodstvu rodovnika itd., torej sploh pri podrobnih delih, ki pripadajo tudi zadrugam. Glavno pa je, da imajo pripravne moči za vse to delovanje.

Več kakor zakon s svojimi določili in predpisi, lahko dosežejo vneti delavci, ki imajo dosti dobre volje za tako skupno delo. To nam kaže tudi naš živinorejski zakon, ki ga imamo že 40 let in ki je ostal s svojimi glavnimi določili na papirju. Izvajajo se samo draga licencovanja, ki bi se dala tudi ceneje opraviti.

Zato pa ni odklanjati dela živinorejskih odborov in odsekov, ki so po svojem namenu in po svoji prosti organizaciji poklicani, nadomestiti živinorejske zadruge po vseh tistih krajih, kjer manjka pogojev zanje. **Glavno je delo!** Prve izkušnje v radovljiskem okraju so to pokazale. Sedaj je pomagati, da se ustanove tudi po drugih krajih take proste živinorejske organizacije, povsod tam, kjer manjka tal za prave živinorejske zadruge. Kjer so pa dani potrebni pogoji, naj se ustanove živinorejske zadruge.

R.

Kakovost in razvoj letošnjih vin.

Letošnja vinska letina je glede množine, osobito pa glede kakovosti vse sloje, od producenta do konsumenta, popolnoma zaročarala, in to ne samo na Kranjskem in Štajerskem, marveč v vseh vinorodnih krajih naše in sosednjih držav. To je tem bolj poudarjati zaraditega, ker se je vsled izredno obilnega zarodnega (grozdnega) nastavka in lepega razvoja že spomladi splošno računalo na izredno bogato in izborno letino. Vse te lepe nade sta pa avgust, še bolj pa september popolnoma razpršila. Množina sicer prekaša lansko letino, toda kvaliteta je pa splošno zaostala za lansko.

Ne smem sicer trditi, da bi bila letošnja vina slaba, toda nizka vsebina alkohola v razmerju z visoko vsebino kisline zmanjšuje njihovo pravo vrednost glede dobrote in cene. Letos so se tudi pokazale druge velike razlike. Velika razlika glede kakovosti je namreč letos povsod med vini, pridelanimi iz nezrelega in dozorelega grozolja, t. j. iz grozolja, potrzanega v drugi polovici septembra, in iz grozolja, potrzanega v drugi polovici oktobra, ali celo pozneje, začetkom novembra.

Dočim je septembra potrzanega grozolja imelo 11 do 13% sladkorja, je doseglo sredi oktobra potrzanega grozolja povprečno 15—17%, koncem oktobra pa 18 do 20%, posamezne vrste celo 22 in 23%. Vina s 6½—7% alkohola (12—13,5% sladkorja) so tako kislila in prazna, da se kot taka ne morejo točiti in se bodo morala z drugimi milejšimi in močnejšimi vini rezati, pri čemer prideta v prvi vrsti v poštev dalmatinsko in banaško vino. Nasprotno so pa vina, izvirajoča iz pozne trgatve, polna, močna in finega okusa. Vsebujejo sicer tudi nadobičajno množino kisline, ki pa jo krijeta močnost in polnota vina.

Morda bo ta velika razlika v kvaliteti in ceni nekoliko spametovala vse one nestrpneže in trdovratneže, ki pod različnimi pretvezami nočejo na noben način počakati s trgatvijo. Dočim se plačuje za nizka vina v Sloveniji 3,50—4,50 Din, se plačuje za močnejša in polna vina po 7, 8—10 in celo po 12 Din. Če bi torej vinogradnik z odlaganjem trgatve izobil (vsled gnitja ali drugače) tudi polovico pridelka, pridobi pa toliko več na dobroti, na ceni in — kar je tudi glavno — na imenu.

Nastane sedaj še vprašanje, kako se bodo letošnja vina nadalje razvijala, ali se bodo namreč proti spomladi in poletju poslabšala ali izboljšala.

To vprašanje je zavisno od pravilne nadaljnje nege. Kdor ni svojega vina še prodal in mu leži še na dnožeh, naj ga v teku decembra pretoči, in pri tem dobro prezrači, da se v teku zime popolnoma izdela in učisti. Do spomladi bo postalo vino milejše, kislina se bo znatno zmanjšala in sedanja splošno presvetla barva pri rdečih vinih bo bolj potemnela. Posoda bodi po možnosti vedno polna, da se na prešibkih vinih ne naseli kan, ki povzroči, da postane vino vsled razkroja alkohola še bolj šibko. Iz pravilno negovanih, zdravih in belih vin, v katerih prevladuje sedaj preobilna kislina, bo nastala še prav prijetna poletna pijača.

Fr. Gombač.

Jubilejna kmetijska razstava.

Razstava umetnih gnojil.

Ta razstava je bila prirejena deloma v paviljonu F, v glavnem pa v desnem krilu paviljona G. Tam so razstavile svoje proizvode sledeče tvrdke (pod. 67.), in sicer:

1. Kemična tvornica v Hrastniku, kostno moko in druge take izdelke.
2. Agrikulturno-kemični urad nemškega kalisindikata v Zagrebu, različna kalijevega gnojila in razne posnetke uspešnih poskusov.
3. Tvornica za dušik v Rušah, apneni dušik, njegove surovine in slike o gnojilnih uspehih.

4. Delegacija proizvajalcev čilskega solitra v Beogradu, čilski soliter in uspehe gnojenja v slikah.
5. Tvornica za klej v Ljubljani, kostno moko in druge svoje izdelke.

Vsem tem razstavljalcem je komisija prisodila zlato kolajno.

Vinska razstava.

Vseh razstavljalcev iz ljubljanske in mariborske oblasti je bilo 23. Razstavili so okroglo 1300 steklenic vina in 100 steklenic šampanjca.

V primeri s prejšnjimi prireditvami so se to pot udeleževali posebno dolenski vinogradarji ne le po

številu, temveč tudi po dobroti razstavljenega vina. S svojim cvičkom in z žamesto črnino so pokazali, da lahko tekmujejo z finejšimi rdečimi vini iz drugih krajev. Pa tudi nekatera bela vina, n. pr. Ulmov rulandec 1927., traminec bizeljske graščine in grmske šole ter Sušnikov rizling in belo pleterško vino, so žela splošno pohvalo in zato so bila tudi primerno ocenjena in odlikovana.

Štajerskih vin je bilo seveda največ in v pretežni večini bela vina. Vinogradniška veletvrška Bouvier Cl. iz Gor. Radgone je razstavila 12 vrst vina raznih letnikov od 1921—1927 in 4 šampanjce, med temi enega „roza“ barve, ki je mnogim prav ugajal. Izvrstni so bili izbori šipona, belega burgun-

Od vinskih razstavljalcev so bili odlikovani:

Z zlato kolajno in častno diplomom: Clotar Bouvier v Gornji Radgoni; **z zlato kolajno:** Oblastna vinarska in sadjarska šola v Mariboru; **s srebrno kolajno in častno diplomom:** Franc Osterberger, vinogradništvo v Ptuj; **s srebrno kolajno in diplomom:** Pugel & Rossmann v Mariboru; oblastna kmetijska šola na Grmu; Lavoslav Bučar v Kostanjevici; **s srebrno kolajno:** Anton Ulm, Klevevž; baron Lazarini, Boštanj pri Grosupljem; samostan Kartuzija, Pleterje pri St. Jerneju; J. R. Pfrimer, Maribor; **s častno diplomom:** Ivan Deu, Mokronog; Franc Zupančič, Rakovnik; A. Sušnik, Ljubljana; Vinko Bon, Krško; Franjo Canjko, Slovenjgradec; graščine Win-

Pod. 67. Razstava tvornic za umetna gnojila.

deca in murskega bisera. Vinarska šola v Mariboru je razstavila 10 raznih vrst šolskega pridelka letnikov 1921—1927. Vinska veletvrška Pugel & Rossmann je vposlala istotako 10 vrst letnikov 1926 in 1927, od katerih je najbolj ugajal muškadni silvanec 1926. in 1927.

Vinogradniška tvrdka Fr. Osterberger v Ptuj je razstavila 11 vrst vina letnikov 1920.—1927., med temi izbrano vino „Mädchentraube“ ali Leanka letnika 1920. ter „vermutovo“ vino, ki tvori posebno vrsto zase. — Osrednja štajerska vinarska zadruga v Mariboru je razstavila 4 prav dobre vrste. Vinski veletrgovec Fr. Canjko v Slovenjgradcu je razstavil troje vrst, od katerih je dišeči traminec letnik 1926. posebno ugajal zbog svoje milobe in finega vonja. Drugi so vposlali po 2—3 vrste istotako sortnih in mešanih namiznih vin, ki so tudi splošno ugajala, izvzemši nekaterih, ki niso še zadostno dozorela, ali ki so bila preveč žveplana.

Razstava, ki je tvorila lepo in pestro sliko, je bila ves čas povoljno obiskana, ne samo od ljubiteljev dobre vinske kapljice, marveč tudi od mnogih znanih strokovnjakov, vinskih trgovcev in gostilničarjev, ki so se zanimali za nakup vina.

disch; ätz, Bizeljsko; **z bronasto kolajno:** Franc Gregorič, vinogradnik in posestnik, Krško; Osrednja štajerska vinarska zadruga, Maribor; **z diplomom:** Križniška uprava, Vel. Nedelja; Vladimir Vošnjak, Slovenska Bistrica; Janko Karlovšek, Šmarjeta; Robert Germ, Bajna pri Novem mestu; Jakob Žnidarič, Središče.

K tem odlikovanjem pripomnimo, da je cenilna komisija sicer strogo ocenjevala, pri tem pa upoštevala poleg dobrote razstavljalčevega vina tudi njegovo drugačno delovanje v prosopeh vinarstva.

Gombač.

Za povzdigo živinoreje in mlekarstva.

Na zadnji skupščini Zadružne zveze v Ljubljani, ki se je vršila 14. novembra t. l., so se sprejele sledeče važne resolucije, ki so namenjene povzdigi živinoreje in mlekarstva, in sicer:

1. Zadružna zveza naj vse ukrene, da se povsod, kjer so dani pogoji, obstoječe živinorejske zadruge poživijo, kjer jih pa še ni, pospeši ustanovitev novih živinorejskih zadrug.

2. Skupščina naproša slovenska oblastna odbora, da posvetita povzdigi živinoreje potom živinorejskih zadrug po-

sebno pozornost in da vsestransko gmotno in strokovno podpirata naše živinorejce potom njihovih združnih organizacij.

3. Skupščina toplo priporoča okrajnim blagajnam in občinskim odborom kmečkih občin, da z rednimi in izdatnimi podporami omogočajo in pospešujejo prevažno delo živinorejskih zadrug.

4. Skupščina prosi slov. oblastna odbora, da preštudirata najprikladnejši način organizacije zavarovanja gov. živine.

5. Naprošata se slov. oblastna odbora in ministrstvo za kmetijstvo, da se predloži in uzakoni zakon o prometu in trgovini z mlekom, ki naj štiti kmete-producente in mlekarske zadruge pred nerealnimi mlekarskimi prekupeci, konsumente pa pred ponarejenim mlekom.

6. Zveza naj skrbi sama in obenem naj podvzame tudi korake pri pristojnih mestih, da se vodi intenzivna propaganda za konsum mleka in mlečnih izdelkov, zlasti v mestih in delavskih krajih.

7. Zveza naj pri ustanavljanju novih mlekarskih zadrug gleda na to, da se mreža zadrug smotreno izpopolni in enakomerno porazdeli. Zlasti naj pa pazi, da kmetovalci ne bodo trpeli škode od nesmotreno in nerentabilno osnovanih zadrug.

8. Gleda naj se, da se poskrbi pri zadrugah tudi za trgovsko vodstvo, predvsem pa, da se vzdržuje vsaj eno podjetje, ki posreduje izvoz odvišnih mlečnih izdelkov.

Razstava živine v Trbovljah.

Da se poveča veselje posestnikov do živinoreje in se izboljšajo živinski sejmi v naši občini, je priredila kmetijska podružnica v Trbovljah o priliki Lukeževega živinskega in kramarskega sejma živinorejsko razstavo, ki je za naše razmere v vsakem oziru lepo uspela. — Skupno je bilo razstavljenih 65 glav, in sicer 46 krav, 15 telic in 4 bikci. Od teh se je priznalo nagrade za 3 bikce, 4 telice in 13 krav.

Prvo nagrado po 300 Din so prejeli: posestnik Žagar Anton, Retje; Bricel Franc, Gabersko; Pust Marija, Trbovlje; Jerman Ivan, Knezdol; Durnik Ivan, Gabersko. — Drugo nagrado po 200 Din so dobili: Kovačič Franc, Sv. Katarina; Forte Uršula, Klek; Senčar Rudolf, Sv. Katarina; Lanišnik Ivan, Sv. Katarina; Strajhar Juro, Sv. Marko; Zadobovšek Martin, Knezdol; Zupančič Janez, Gabersko; Jerman Alojzij, Plesko; Vrtovšek Jože, Plesko; Cestnik Valentin, Trbovlje. — Tretjo nagrado po 100 Din so prejeli: Kovačič Franc, Sv. Katarina; Cestnik Miha, Loke; Durnik Marija, Sv. Katarina; Cestnik Alojzij, Knezdol; Žibret Jakob, Planinska vas. — Vsem nenagrajenim posestnikom, ki so razstavili živino, se je priznala potnina po 30 Din.

Da je podružnica zamogla prirediti razstavo, ki je z vzgojnega in gospodarskega stališča od časa do časa jako potrebna, gre zahvala ljubljanskemu oblastnemu odboru kakor tudi okrajnemu zastopu Laško, ki sta v to svrhu nakazala podružnici lepe podpore.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 71. Prosim sporočila, kje je v Jugoslaviji gozdarska šola? (A. K. v P.)

Odgovor: Na Vaše vprašanje Vam sporočamo, da sedaj v Jugoslaviji nimamo šole ali tečaja, kjer bi se mogli izobraziti za gozdarja ali gozdnega čuvaja, pač pa se vrše priprave,

da se za Slovenijo ustanovi gozdarska šola v Mariboru, ki bi bila primerna za naše razmere in potrebe. Kdaj se bo taka šola ustanovila ter pod kakšnimi pogoji bo vstop mogoč, boste svoj čas lahko izvedeli.

Inž. Š.

Vprašanje 72. Kako naj zdravim garjeve uhlje pri domačih zajcih? (A. K. v M.)

Odgovor: Pri domačih zajcih so garjevi uhlji nevarni, zato jih je zdraviti, kakorhitro se pojavijo, kajti prepozno zdravljenje je že marsikatero rejo ugonobilo. Ušesne garje zdravimo z žveplnim cvetom na ta način, da stresemo v vsako uho po eno kavino žlico žveplenege cveta. Na to je prijeti za oba zgornja konca uhljev. Ko se žival vsled tega strese, zaide žveplo v notranjost ušesa. Čež dva ali 3 dni ponovimo to žveplanje ušes in v teku enega tedna je žival lahko zdrava.

— r —

Vprašanje 73. Kaj je storiti proti pozebi grebena pri kurah? (I. T. v Lj.)

Odgovor: Kure varujemo pred pozebo greben na ta način, da jih imamo pozimi v kurnicah, ki so dosti zračne in ki niso pregorke. Vsako razvajanje kur na to stran je pogrešno. Če se kurja čež noč v tesnih kurnicah tako segreje, da se začne potiti in pride potem vun na mraz, pa se rado zgodi, da zmrzne greben. To se najbolj pogostoma opazuje pri petelinih, ki imajo velike rože ali grebene, pa tudi pri kokoših. Ozeble grebene zdravimo na ta način, da grebene z mrzlo vodo izmilimo in jih na to zdrgnemo s tekočino, ki jo napravimo iz glicerina in karbolne kisline. Na 12 delov glicerina vzamemo en del karbolne kisline. To mazilo se priporoča tudi pri zdravljenju aonenih ali garjevih nog.

— r —

Vprašanje 74. Ali škodujejo mraz in mrzle noči grozdju? Ali se stem ustavi zorenje in tvorba sladkorja? (F. G. v R.)

Odgovor: Mraz ob času trgatve ne škoduje grozdju v nobenem pogledu, ampak nasprotno, mraz vpliva celo ugodno na razvoj sladkorja slično kakor sonce v poletnem času. Zaraditega ni nobene sile, da bi se prezgodaj lotili trgatve. To izkušnja so letos doživeli mnogi vinogradniki, ki so odlašali s trgatvijo.

— r —

Vprašanje 75. Imam mnogo krompirja. Ali lahko pokladam krompir molznim kravam? Kako vpliva krompir na mleko in maslo? (I. L. v N.)

Odgovor: Kadar je dosti krompirja, ga lahko pokladamo kravam, toda le v zmernih količinah, kvečjemu po 10 do 12 kg na dan. Krompir pospešuje prebavo in vpliva v tem pogledu ugodno na mlečnost. V večjih količinah bi na škodoval zaradi „solanina“, ki se v njem nahaja. Tudi mleko bi postalo vodeno in bi dobilo neprijeten priokus. Čutilo bi se to tudi na maslu.

— r —

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Naklo je zborovala 30. septembra t. l. Od 102 članov je bilo 53 navzočih. Število članov se je dvignilo od 87 na 102 člana. Podružnica izkazuje skupnih dohodkov 1316 Din, od katerih se je 1222 Din porabilo za nakup travniške brane. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Križaj načelnikom, Jak. Prosen, Ant. Škofic, Iv. Pavlin, Pet. Jerala, Jan. Kalan in Fr. Krt odbornikom. Za delegate so bili izvoljeni: Fr. Križaj, Lovro Novak in Jan. Pavlin. Pri slučajnostih se je sklenilo nabaviti še en čistilnik za žito.

Kmetijska podružnica Črna je zborovala 7. oktobra t. l. Od 22 udov je bilo 6 navzočih. V preteklem letu je bilo 29 članov. Odbor je imel 4 seje. Računski zaključek izkazuje 3133 Din v dohodkih in 2610 Din v stroških. Za delegata je bil izvoljen Jan. Kuhar. Pri slučajnostih se je pozvalo vse podružnice v Mežiški dolini na skupno sodelovanje, posebno pri

naročilih. V kmetijsko-nadaljevalni šolski odbor je bil izvoljen načelnik Fr. Deleja.

Kmetijska podružnica Podčetrtek je zborovala 14. oktobra t. l. Od 31 udov je bilo 8 navzočih. Iz poročila je povzeli, da je podružnica živahno delovala, da je priskrbovala razne gospodarske potrebščine, kakor umetna gnojila, semena, razno orodje in da je kupila s pomočjo drž. podpore tudi čistilnico za žito. Računski zaključek izkazuje 36.111 Din denarnega prometa. Za delegata je bil izvoljen Ant. Oglajner. Pri slučajnostih se je sklenilo prositi za predavatelja o trtoreji in obnovi vinogradov.

Kmetijska podružnica Metlika je zborovala 21. oktobra t. l. Od 106 članov je bilo 32 navzočih. V odbor so bili izvoljeni: Leop. Weiss načelnikom, Fr. Kremesec, Ant. Hočevnar, Iv. Brodarič, Ant. Bajuk in Jan. Pečarič. Za delegate so bili izvoljeni: Dak. Mekar, A. Bajuk in Fr. Malešič. Pri slučajnostih so se pogovorile zadeve podružnične trtnice. Sklenilo se je tudi prispevati za kmetijsko-nadaljevalni tečaj 500 Din.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Otvoritev mlekarско-sirarskega tečaja na obl. specialni kmetijski šoli za mlekarstvo v Škofji Loki. Prihodnji desetmesečni tečaj se otvori 10. januarja 1929. Učenci imajo vso eskrbo v zavodu in plačujejo zanj mesečno 750 Din in za ves tečaj šolnino 1000 Din. Prosilci iz ljubljanske oblasti so oproščeni šolnine in lahko dobe tudi prosta ali napol prosta mesta. Kdor se hoče vzdrževati na lastne stroške, mora predložiti prošnjo **do 29. decembra** na upravo šole, vsi drugi, ki želijo podpore czir, prosta ali napol prosta mesta, se morajo obracati s prošnjami na svoj oblastni odbor odnosno na ministristvo poljoprivrede in voda. Natančnejša navodila daje uprava mlekarške šole v Škofji Loki. V prihodnji številki prinesemo obširnejša določila o vlaganju prošenj za sprejem v tečaj, opozarjamo pa že danes na to, da se prosilci pravočasno prijavijo in da spravijo potrebna spričevala skupaj, kakor so običajna tudi za sprejem v druge kmetijske šole.

Dvodnevni vinogradniški in sadjarski tečaj v Krškem priredi tamošnja podružnica 2. in 3. decembra t. l. za mladino in mlajše člane. Tečaj bo vodil družbeni tajnik g. **Kafol**. Dopoldne bo teoretični, popoldne praktični pouk, in sicer prvi dan o vinogradništvu od 9. do 12., in od 14. do 17., drugi dan od 8. do 12. in od 14. do 17.

Kmetijska šola na Grmu je zaključila šolsko leto 1927/28. dne 30. oktobra t. l. Zaključku sta prisostvovala predsednik ljubljanskega odbora, dr. M. Natlačen, in odbornik za kmetijstvo, dr. A. Milavec. Po slovesni zahvalni službi božji v farni cerkvi v Šmihelu so se zbrali učenci s proforskim zborom zavoda in poduradništvom k razdelitvi spričeval. Prvi je povzel besedo ravnatelj inž. A. Podgornik, ki se je v imenu zavoda poslovil od gojencev, želeč, da bi jim ostala šola, ki jim je bila sedaj druga mati, to tudi v bodoče. Dr. Milavec je poudaril skrb oblastnega odbora ljubljanskega za kmetijsko ljudstvo in zagotovil gojencem vsestransko podporo pri njihovem delu za napredek kmetijstva. Svaril jih je, naj naukov, pridobljenih v šoli, ne skušajo čez noč uveljaviti, temveč postopoma in sporazumno s starši. Končno je predsednik oblastnega odbora, dr. M. Natlačen, pristopil k razdelitvi spričeval. Naglasil je lepe uspehe, ki so jih dosegli gojenci s svojo pridnostjo, pa tudi z vestnostjo in požrtvovalnostjo svojih profesorjev, ter jih opomnil, naj ostanejo zvesti **kmetiskemu** stanu, ki je lep, važen in vzvišen. Zlasti naj posvečajo svoje znanje in moči organizaciji kmetijskega združništva. — Šola je dovršila 32 gojencev, in sicer trije z odličnim, 14 s prav dobrim in 15 z dobrim uspehom. Pohvalno diplomo je dobil kot vse-

stransko najboljši učenec Anton Stare iz Čuril pri Metliki. — Pri skupnem kosilu se je izmenjalo nekaj pomenljivih napitnic, izmed katerih je bila najlepša ona g. predsednika dr. Natlačena, ki je slavil kmetijski stan in zaključil napitnico na kmetijsko ljudstvo z besedami: „Slovenski kmet naj živi!“ Prelep je bil zahvalni govor učenca Starca, zahvalil se je zavodu in oblastnemu odboru za podporo, s katero se je večina učencev šolala na zavodu brezplačno. S toplo ljubeznijo do kmetijske grude je zagotovil, da njegovi součenci in on ne bodo pozabili, da ima slovenska zemlja kruha za vse in ni treba Amerike. Veliko da so se na zavodu naučili v strokovnem, pa tudi v splošnem oziru. Predložil je zastopnikom ljubljanske oblasti tri številke dijaškega lista „Brazda“, ki so ga učenci sami izdali, kot glasilo lastnega dijaškega društva. — Da ohranijo trajen spomin na ta slovesni dogodek, so učenci pozvali fotografa in se je družba skupno fotografirala. — Slovesnosti so se poleg obeh zastopnikov ljubljanske oblasti in domačega uslužbenstva udeležili tudi honorarni nastavniki vet. nadz. O. Skale, šum. svet. Fr. Šulgaj, kaplan J. Pečnik in okrajni kmet. referent Fr. Malasek. — Novo šolsko leto se je pričelo na zavodu dne 8. novembra t. l.

GOSPODARSKE STVARI.

Ljubljanski sejmi za kožuhovino. Tudi starejši ljubljanski meščan se spominja na vsak prvi ponedeljek meseca januarja po sv. Neži, ko so hodili lovci iz vseh krajev bivše Kranjske, Štajerske, Koroške, Primorja, Istre, Hrvaške in Dalmacije po ljubljanskih ulicah z najraznovrstnejšo kožuhovino in jo nudili Ljubljančanom in došlim kupcem na prodaj. Zbirali so se po raznih ljubljanskih gostilnicah, pozneje na dvorišču Balkana in mešetarenja, prerekanja ter pitja je bilo dovolj, kar je pričalo o živahni kupčiji. Seveda pa je bil promet majhen, saj je šlo pri kupčiji navadno le za posamezne komade. Meseca januarja l. 1925. pa je ta tradicionalni sejm že pokazal resno lice. Njegovo organizacijo je prevzela v svoje roke Uprava ljubljanskega velesejma s sodelovanjem Slovenskega lovskega društva v Ljubljani odnosno Lovske zadruge in prenesla tržišče v svoje razstavne prostore. Z uspešno propagando je te sejme založila z veliko množino dobrega blaga, pridobila poleg domačih tudi inozemske kupce ter tako koncentrirala ponudbo in povpraševanje na eno mesto. Vsako leto od tedaj so se tu vršili ti sejmi, včasih tudi dva do trikrat v eni sezoni. Letos se vrši ta običajni sejm sv. Neže za kožuhovino vseh vrst na sam praznik sv. Neže, v ponedeljek, 21. januarja 1929. Tudi letos bo dešlo mnogo resnih interesentov, domačih in inozemskih, zato je dolžnost vsakega zavednega lovca, predvsem pa članov Slovenskega lovskega društva, da pošlje vse to leto pridobljene kože „Divji koži“ (Ljubljana, Velesejm), ker samo v slogi in medsebojni podpori je moč in zagotovilo čim boljšega uspeha. Kože se sprejemajo že sedaj. Vsa potašnila daje „Divja koža“, Ljubljana.

KMETIJSKE NOVICE.

Kmetijski pouk. Oblastni odbor mariborske oblasti želi, da se letošnje jesen in zimo izkoristi na deželi za stvarna kmetijska predavanja in tečaje posebno iz sledečih predmetov: o globokem obdelovanju zemlje, o pravilnem gnojenju, uporabi odbranega semena, o pridelovanju krme ter živinoreje, vinarstvu in sadjarstvu. Za taka predavanja bo dal oblastni odbor svoje strokovnjake na razpolago. — Občine, kmetijske podružnice, zadruge in druge kmetijske korporacije, ki bi taka predavanja želele, naj pravočasno pisмено zaprosijo pri oblastnem odboru v Mariboru. Zavezati se pa morajo, da bodo poskrbele za primerno število poslušalcev.

DOPISI.

Iz Vač pri Litiji. Tukajšnja kmetijska podružnica je priredila dne 28. oktobra t. l. po prvi sv. maši v prostorih osnovne šole kmetijsko predavanje o odpomoči proti pomanjkanju krme. Zbranih je bilo nad 70 kmetovalcev, ki so pazljivo poslušali predavanje tajnika Kafola. Pri slučajnostih so se obravnavala razna vprašanja, kakor o zatiranju voluharja itd. Poravnal se je tudi podružnični spor in napravil načrt za podružnično drevesnico, ki se bo spomladi obnovila.

Iz Zagorja ob Savi. V nedeljo, 11. novembra t. l. se je vršil tečaj za jesensko sajenje sadnega drevja, ki ga je vodil tajnik Kafol. Navzočih je bilo 32 mladeničev in nad 40 starejših gospodarjev, ki so pazljivo sledili nad dve uri trajajočemu predavanju. Po predavanju se je praktično pokazalo sajenje in vse, kar spada zraven, na vrtu načelnika, g. Kolenca. Spomladi se bo tečaj nadaljeval in tako spopolnil načrt kmetijsko-nadaljevalne šole, ki jo prireja učiteljstvo, odnosno načelnštvo tamošnje podružnice.

DRUŽBENE VESTI.

POZIV NAČELNIŠTVOM PODRUŽNIC!

Podružnice, ki imajo lastne drevesnice, naj to sporoče do 10. decembra Kmetijski družbi, z navedbo, kako so velike in v kakšnem stanju se nahajajo.

URADNE VESTI.

VABILO

k

občnemu zboru Kmetijske družbe za Slovenijo,
ki bo v petek, 28. decembra 1928 ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Spored:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1927.
3. Predložitev družbenih računov za l. 1927.
4. Volitev novih članov odbora v zmislu § 18, družbenih pravil, ki jim je potekla triletna volilna doba, in sicer:
 - a) enega izmed predsedstva: podpredsednik Ivan Pipan;
 - b) 3 članov za bivšo Kranjsko: Martin Bajuk, Ivan Remškar, Ivan Urek;
 - c) 3 članov za bivšo Štajersko: Robert Košar, Martin Steblovnik, Ivan Vrhnjak.
5. Obravnava o predlogih glavnega odbora.
6. Obravnava o predlogih podružnic.

Predsedništvo Kmetijske družbe za Slovenijo

V Ljubljani, 14. novembra 1928.

Ivo Sancin, l. r., predsednik.

Polovična vožnja po železnici zaprošena.

Navodilo delegatom.

Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo se bo vršil v petek, 28. decembra 1928. ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Na ta občni zbor imajo pristop edinole zastopniki podružnic, izvoljeni v zmislu § 31. družbenih pravil in člani glavnega odbora.

Glasom odloka prometnega ministra imajo polovično vožnjo po železnici v potniških vlakih vsi zastopniki in člani glavnega odbora, ki se udeležijo tega občnega zbora, če se pri potniški blagajni in v vlaku izkažejo z doposlano jim poverilnico. Odprava se vrši na ta način, da kupi vsak delegat na vstopni postaji **celo vozno karto do Ljubljane ter tam zahteva, da se mu vozna karta in poverilnica žigosata z mokrim postajnim žigom.** Tako žigosana vozovnica v zvezi s poverilnico velja tudi za povratno vožnjo. Ta ugodnost velja od 26. do 30. decembra t. l. Kdor izgubi vozni listek, ga odda v Ljubljani pri izhodu ali ga ne pusti žigosati pri vstopni postaji, mora za povratek kupiti zopet celo karto. Prekinjenje vožnje ni dopustno.

Poverilnice za brezplačno povratno vožnjo veljajo le tedaj, če so na občnem zboru Kmetijske družbe v Ljubljani žigosane z družbenim žigom.

Za potne stroške morajo delegati sami skrbeti, oziroma njih podružnice.

Poverilnice se izvoljenim delegatom pravočasno dopošljejo.

Kmetijska družba za Slovenijo.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo,
dne 14. novembra 1928.

Navzoči gg: predsednik **Sancin**, podpredsednik **Pipan** ter odborniki **Ažman**, **Bajuk**, **Brenčič**, **Cerne**, **Hočevnar**, **Hribernik**, **Jan**, **Mencinger**, **Petovar**, **Globevnik**, **Steblovnik**, **Zupanič**, **Trček**, **Urek** ter družbeni ravnatelj **inž. Lah**.

Ljubljanskega vel. župana je zastopal oblastni kmet. ref. g. **Trampuž**, mariborskega pa obl. kmet. ref. g. **inž. Zidanšek**. Svojo odsotnost so opravičili gg.: **Jarc**, **Košar** in **Remškar**.

O polu enajstih je g. **predsednik** otvoril sejo, pozdravil navzoče in ugotovil sklepčnost. Sporočil je, da se je g. **Remškar** vsled privatnih razmer zahvalil za odborniško mesto. Glavni odbor mu je izrekel iskreno zahvalo za njegovo požrtvovalno delovanje.

Družbeni ravnatelj je prečital zapisnik odborove seje od 4. junija t. l. in slavnostne seje od 1. septembra, ki sta se odobrila. Ravnotako je glavni odbor vzel na znanje zapisnik seje direktorija od 19. in 24. oktobra, ki sta se prečitata in primerno pojasnila.

G. **predsednik** je pojasnil ponudbo neke tvrdke za nakup hiše v Tavčarjevi ulici kakortudi predlog za prodajo družbene drevesnice na Poljanah. Poročal je nadalje o storjenih korakih za nakup modre galice, v katero svrhu se je mudil v Italiji. G. **Petovar** je nasvetoval previdnost pri letošnji kupčiji z galico, ker so cene sedaj izredno visoke. Družba naj vložijo prošnjo na ministrstvo, da se carina na galico popolnoma ukine.

G. **predsednik** je prečital spomenico Kmetijske družbe na oblastno skupščino, s katero je družba predlagala nekatere izpremembe oblastnega proračuna. Želi se tudi, da oblastni odbor upošteva Kmetijsko družbo pri akcijah za pospeševanje kmetijstva, ki jih ta oblast izvaja. Družba je tudi zahtevala, da se zniža predlagana trošarina na vino kakortudi kontingentira doklada na zemljiški davek.

Po daljši razpravi o tem predmetu je glavni odbor sklenil, da pošlje deputacijo k predsedniku oblastne skupščine in da zaprosi, da se trošarina na vino popolnoma ukine. Ob enem se prosi tudi, da prevzame oblastna skupščina družbeno gospodinjstvo šole v svojo upravo. Če bi pa letos to ne bilo mogoče, naj dovoli vsaj primeren prispevek za vzdrževanje tega zavoda.

Sklicanje občnega zbora se je določilo za petek, 28. decembra 1928. ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“. Seja

glavnega odbora bo pa dan prej. Na letošnjem občnem zboru se bodo volili nanovo oni članovi, ki jim je potekla triletna poslovna doba, in sicer gg.: podpredsednik **Ivan Pipan**, za bivšo Kranjsko **Martin Bajuk**, **Ivan Remškar** in **Ivan Urek**; za bivšo Štajersko pa **Robert Košar**, **Martin Steblovnik** in **Ivan Vrhnjak**. Na to se je določil spored občnega zbora, kakor je objavljen v „Kmetovalcu“.

Sperjem novih udov. Glavni odbor je sprejel 778 novih udov, ki so se priglasili v tem letu.

Slučajnosti. G. Hočevnar je prosil, naj družba naroči druge vrste slamoreznic, g. Černe iz Siške pa Sackove pluge in lemeže, ker povprašujejo kmetje po njih. G. predsednik je obljubil, da se bo to upoštevalo.

G. Trček je omenil, da je po zakonu o poljedelskem kreditu v Zagrebu ustanovljena oblastna zadruga, v kateri odbor bi morala priti tudi Kmetijska družba po svojem članu, ker je najmočnejša gospodarska korporacija v Sloveniji. Kmetijska družba naj protestira proti temu zapostavljenju in zahteva mesto enega člana. Pri nadaljnji razpravi o tem predmetu se je sklenilo, zaprositi od direkcije za poljedelski kredit v Beogradu primeren kredit za blagovni promet družbe. Potrebna pojasnila o tem predmetu je podal g. Petovar, ki je član direkcije za poljoprivredni kredit v Beogradu.

G. Trček je pojasnil zakon o zaščiti kmeta, ki je v Srbiji že uveden in se ga hoče razširiti tudi na Slovenijo. Tak zakon bi pri nas zelo omejil ves kredit, ki ga ima naš mali kmet pri posojilnicah in hranilnicah, ter bi naravnost ogrožal obstoj teh korporacij. Predlagal je, naj bi se na občnem zboru sestavila primerna resolucija proti temu zakonu. G. Urek je bil proti temu predlogu in je zagotavljal, da ima tudi dobre strani, ker ščiti kmeta pred izkoriščevalci. Svetoval je, naj se zakon prouči in stavijo predlogi, ki bi bili primerni za naše kmetijske razmere. Po daljši debati se je sklenilo, da se do občnega zbora prouči ta zakon, in če se izkaže potreba, naj se sestavijo primerni predlogi za izpremembo dosežanih določil, v kolikor to zahtevajo kmetijske razmere v Sloveniji.

G. Černe je priporočal, naj Kmetijska družba v primeru prodaje nepremičnin, nakupi v bližini Ljubljane posestvo, da si ohrani stem svoje stalno premoženje.

G. Steblovnik je nasvetoval, naj bi Kmetijska družba sklicala v Savinjsko dolino anketo hmeljarjev, na kateri se imajo določiti smernice pri bodoči kupčiji s hmeljem, da ne bodo hmeljarji tudi v nadalje, kakor letos, izkoriščani od kupcev.

Ker ni bilo drugih predlogov, se je seja zaključila ob tričetrt na dve.

VABILA

ki občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opozomba. Opozorjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

V nedeljo, 16. decembra 1928.: Artiče, ob osmih zjutraj v občinski pisarni; **Beltinci**, ob devetih dopoldne v šoli; **Begunje pri Cerkljici**, ob enajstih dopoldne v novi šoli; **Bizeljsko**, ob dveh popoldne v osnovni šoli; **Braslovče**, po rani sv. maši v šoli; **Brdo-Lukovica**, ob treh popoldne pri Slatparju v Lukovici; **Bučje**, po sv. maši v šoli; **Cerklice pri Kranju**, ob treh popoldne v občinski pisarni; **Cirkovce pri Ptujju**, po ranem sv. opravilu v „Društveni dvorani“; **Doj pri Hrastniku**, po rani sv. maši v šoli v občinski hiši; **Gomilsko**, ob desetih dopoldne v občinski pisarni; **Guštanj**, ob osmih zjutraj v gostilni pri Dalmatincu; **Komenda**, ob treh popoldne v hranilnici in posojilnici; **Koroška Bela**, ob treh popoldne v stari šoli;

Krško, ob desetih dopoldne v gostilni Gregorin; **Kranjska gora**, po deseti sv. maši pri Kravenju; **Limbuš-Ruše**, ob devetih dopoldne v osnovni šoli v Limbusu; **Lom pri Trziču**, po jutranji sv. maši pri načelniku; **Moste pri Ljubljani**, ob desetih dopoldne v „Ljudskem domu“; **Negova**, ob polu osmah zjutraj v gostini Beziak; **Petisovca**, ob šestih zvečer pri načelniku Mihaelu Grebenjaku; **Planina, Štajersko**, ob treh popoldne pri Trefnerju; **Podbrezje**, ob treh popoldne v stari šoli; **Pred-dvor**, po prvi sv. maši v šoli; **Prekopa**, ob treh popoldne pri načelniku vranicu; **Radeče** pri Zid. mostu, ob treh popoldne v „Narodnem domu“; **Rateče-Planica**, po sv. maši pri načelniku, štev. 26; **Kogatec**, ob devetih dopoldne v občinski pisarni; **Rovte pri Logatcu**, ob treh popoldne v občinski pisarni; **Selnica ob Dravi**, ob osmih zjutraj v ljudski šoli; **Strazišče**, po deveti sv. maši pri načelniku kozmannu; **Studenice** pri Poljčanah, ob polu devetih dopoldne v župnijskem uradu; **Sv. Andraž v Halozah**, ob polu osmih zjutraj v župnišću; **Sv. gora**, pri Zajcu v Kostrevnici, 20; **Sv. Jurij ob Pesnici**, po sv. maši v novi šoli; **Sv. Križ pri Litiji**, ob treh popoldne pri g. Mikličju; **Sv. Križ pri Rogoški Slatini**, ob polu osmih zjutraj v „Društvenem domu“; **Sv. Lenart v Slov. goricah**, ob osmih zjutraj v gostilni Arnoš; **Sv. Lovrenc na Pohorju**, ob enajstih dopoldne v gostilni pri Osvaldu; **Sv. Peter v Savinjski dolini**, ob treh popoldne v „Društvenem domu“; **Sv. Tomaž pri Ormožu**, od 7. do 8. ure zjutraj v mežnariji; **Škofja Loka**, ob desetih dopoldne v gostilni Homan; **Šmihel-Mozirje**, po prvi sv. maši v osnovni šoli; **Št. Ilj v Slov. goricah**, po rani sv. maši v „Slov. Domu“; **Št. Janž na Dolenskem**, po jutranji sv. maši v „Društveni dvorani“; **Št. Jurij ob j. ž.**, ob devetih dopoldne v ljudski šoli; **Št. Jurij pod Kumom**, ob osmih zjutraj v „Društveni dvorani“; **Vel. Lašče**, ob treh popoldne pri Francu Hočevarju; **Višnja gora**, ob osmih zjutraj v dvorani; **Vransko**, ob osmih zjutraj pri g. Križniku; za **Marenberg** in okolico, ob dveh popoldne pri Francu Sgermu v Vuhredu; **Zalec**, ob polu treh popoldne pri Fr. Piklu; **Zelimlje**, ob enajstih dopoldne pri Cirilu Podlogarju; **Ziri**, ob treh popoldne pri načelniku Kavčičju; **Sodražica**, ob treh popoldne v šoli; **Škocijan pri Turjaku**, ob osmih zjutraj pri Fr. Peterlinu. — **V nedeljo, 23. decembra 1928.:** Sv. Križ pri **Kostanjevici**, ob osmih zjutraj pri načelniku Stritarju; **Šoštanj**, ob treh popoldne v „Slomškovem domu“; — **V nedeljo, 30. decembra 1928.:** Mavčiče, ob osmih zjutraj v „Društvenem domu“; za **Muto in okočico**, ob devetih dopoldne pri Kosu, Muta, 16; **Radovljica-Lancovo**, na praznik sv. Štefana, 26. decembra 1928. ob osmih zjutraj v prostorih kmetijske zadruge.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor		
Seno in žito in drugi pridelki	pšenica	1 q	375— do —	300— do —	—	
	rž	1 q	300— do 325—	325— do —	—	
	ječmen	1 q	300— do 315—	325— do —	—	
	oves	1 q	290— do 320—	300— do —	—	
	proso	1 q	300— do —	250— do —	—	
	koruza (nova, sušena)	1 q	325— do 330—	300— do 350—	—	
	ajda	1 q	290— do 300—	250— do 300—	—	
	fižol, ribničan	1 q	860— do —	600— do 750—	—	
	fižol, prepelničar	1 q	900— do —	— do —	—	
	krompir	1 q	125— do 175—	125— do 200—	—	
	Seno in žito	sladko seno	1 p	150— do —	150— do 160—	—
		kislo seno	1 p	75— do 100—	100— do 120—	—
		slama	1 p	60— do 75—	60— do 70—	—
	Savaža živila	Voll I.	žive teže 1 kg	8.50 do —	8.25 do 8.50	—
		II.	1 q	7.50 do —	7— do 8—	—
III.		1 q	6.50 do —	5.50 do 6.75	—	
Savaža živila	Krave, klobasarice	1 q	3— do 3.50	4— do 5.50	—	
	Teleta	žive teže 1 kg	10— do 11—	— do —	—	
Prasličji	6—8 tednov stari	komad	200— do 300—	225— do 250—	—	
	3—4 mesece stari	—	— do —	260— do 450—	—	
	5—7 mesecev stari	—	— do —	480— do 500—	—	
	debel	žive teže 1 kg	— do —	10— do 12.50	—	
Prasličji	debel	mrtve 1 q	— do —	16— do 18—	—	
	(Prigov v Ljublj. 240, v Marib. 260 glav.)	—	—	—	—	
Kart.-Mleko, maslo, sir, jajca	pištanec	komad	15— do 35—	10— do 35—	—	
	kokoš	komad	28— do 35—	35— do 40—	—	
	mleko	1 lit.	2.50 do 3—	2.75 do 3—	—	
	ametana	1 q	— do —	12— do 16—	—	
	čajno maslo	1 kg	48— do 56—	50— do 65—	—	
	surovo maslo	1 q	40— do 44—	40— do 44—	—	
	bohinjaški sir	1 q	28— do 30—	— do —	—	
	sirček	1 q	8— do 10—	8— do 10—	—	
	jajca	komad	1.50 do 2—	1.50 do 2—	—	
	Kart.-Mleko, maslo, sir, jajca	trda drva	1 m ³	160— do —	125— do 150—	—
mehka drva		1 m ³	60— do 75—	105— do 120—	—	

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blesnika nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

„Zabranivši drisko pri teletih in prasičih, je Thürpil obhudovalnega uspeha. Njegova dobrota je neoporekljiva. Ne manjka pri nas v nobeni hiši.“ O. H. Kmetov, v. o.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah. Zahtevajte pristni „Thürpil“ in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomej. zav.

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1. pritličje

sporoča, da je otvoril

podružnico v Mariboru,

ki je začela s poslovanjem dne 22. novembra t. l. v svojih poslovnih prostorih **Slomškov trg št. 3, pritličje** poleg Stolne cerkve.

Naša podružnica v Mariboru bo izršala vse hranilnične in posojilnične posle.

Ljubljana, dne 26. novembra 1928

Načelnstvo.

Najboljše dušičnato gnojilo,

ki se vsak čas lahko trosi, hitro in gotovo učinkuje in je prikladno za vse vrste zemlje in vse rastline, j=

Dušičnata hrana je v njem v obliki solterne kisline, ki jo rastline takoj uživajo. Vsa pojasnila in knjižice o uporabi tega in drugih umetnih gnojil, o pravičnem obdelovanju zemlje in o oskrbovanju rastlin podaja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra
Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 1./II.

čilski soliter

Kupujte in prepričajte se da je

KOLINSKA CIKORIJA

izvrstni pridatek za kavo.

Knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsen kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar srško priložiti pismu).

„ROVINA“

D. D.
MARIBOR

izdeluje

PERONOSPORA

BRIZGALNE

vseh priznanih
vistemov. 12

Si li želite znebiti Vašega revmatizma, gihta?

Irganje in zbadanje v udih in sklepih, oteklje udje, poškodovane roke in irganje, zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, često tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in boleznih kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

Jaz Vam nudim

zdravilo pijačo, ki razkraja sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč je to produkt, ki ga nudi priroda sama za rešitev bolnega človeštva.

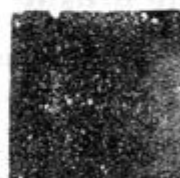
Dajem brezplačno vsakomur na poskušnjo.

Pišite mi takoj in dobili boste pri mojih v vseh deželah obstoječih skladiščih popolnoma zastonj in franco enkratno poskušnjo skupaj s poučno razlago. In tako se boste sami uverili o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

AUGUST MÄRZKE, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse No. 5, Abt. 49.

KNJIGOTISK LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

VSA TISKARSKA IN LITOGRAFIČNA DELA V ENI ALI VEČ BARVAH: VIZITNICE, KUVERTE, CENIKE, RACUNE, PLAKATE, TABELE, KNJIGE, SLIKE, AKCIJE, ZADRUŽNE TISKOVINE ITD.
KONKURENČNE CENE!

J. BLASNIKA NASL.
LJUBLJANA, BREG 10-12.

Sadjarji! Sedaj, ko je odpadlo listje, je čas, da škropite sadno drevje z

ARBORIN-om

ke hočete imeti v prihodnjem letu lepo in zdravo sadje! Arborin dobite v vseh večjih krajih Slovenije, pri podružnicah Kmetijske družbe in pri proizvajaleu:

„**CHEMOTECNA**“
družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10
(na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne.)

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20,—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Conz-ov Elektromotor

Je edini konkurenčni motor, ki vsestransko ustreza v industriji, gospodarstvu, obrti itd. — Zahtevajte ponudbe! — Glavno zastopstvo: Ing. Guzelj, Ljubljana VII., Jernejeva cesta št. 5. Telefon 3252. 258

Sode

vseh velikosti ima vedno na zalogi Fran Replič, sodarsko podjetje, Ljubljana-Trnovo. Popravila se izvršujejo točno! Cene konkurenčno nizke! 198

Cepljene trte

prve vrste različnih vrst na podlagah Rip. & Port., Rupestris št. 9 (Göthe), Sol. Rip. 1616 in Ber. & Rip. Telesi 8 B. nudi: I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptujju, Zahtevajte cenik! 243

Gozdnega in lovskega čuvaja

iščem za takoj! Prednost imajo tisti, kateri so tudi zmogni kmetijskega in poljskega dela. Biti mora brez kazni. Plača po dogovoru. Stanovanje in hrana v hiši. Gašper Smid, veleposestnik, Komenda pri Kamniku. 247

Gabrove sadike

za živo mejo, več tisoč komadov. (Cena po dogovoru) ima na prodaj Ivan Golc, Zasp št. 44, pošta Bled. 257

Štirikolesni voziček

nov, močan, za 300 kg teže, z lestvami le na prodaj v Ljubljani, Turjaški trg 3 (bišniki). 253

Fige, češplje in brinje

za žganjekubo ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 252

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Frano Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. (Denar se lahko priloži pismu). 249

Bosulin svečice

so edino zanesljivo zdravilo zoper srmančno vnetje pri govedih ter jalovost krav in telic. Skatla z 12 svečicami in natančnim živinozdravniškim navodilom 30 Din. Če se pošlje denar v pismu naprej, poštnine pristo, sicer povzete. Izdeluje in razpošilja edino: Lekarna pri Antgelju Varhu na Vrhniki.

Sadno drevje!

okoli 1000 komadov ima radi opusta drevesnice na prodaj po povprečni ceni od 5 do 8 Din komad. Kupuje tudi vse deželne pridelke: Vinko Strmiljan, Tenetiše 1, pošta Litija. 259

3 vagonne krmilne pese

ima naprodaj I. Oblak, Vrhnika 1. 260

Na prodaj:

18 brošur, letnikov „Kmetovalca“ po 15 Din; 7 letnikov „Frick's Rundschau“ vezanih, po 40 Din Ant. Janežičev slov.-nemški slovar, vezan (4. natis) za 60 Din in „Unsere Kaninchen“ od Malich, vezano s slikami za 60 Din prodaj Ivan Polenek, Novacerkev pri Celju. 261

Unda - Radio

Radio-Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh. 262

Krasne tlakove

za veže, kuhinje, cementne cevi, nagrobne spomenike, stopnice, podboje izdeluje Ivan Gostinčar, cementarna Pečata, pošta Dol pri Ljubljani. 263

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvska c. 2
priporočna bogato zalogo. Pisalni atr Adler in šivalni za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastonj in franko.

Živinorejski odsek v Trzinu

naznanja svinjerecem, da ima plemenilno postajo pri Zankarju v Trzinu. 264

Oskrbnik,

star 25 let išče službe na veleposestvu, teoretično in praktično naobrazen v vseh panogah kmetijstva s tremi leti službe s primernimi pričevanji. Prosim, kdor reflektira, naj sporoči na Upravo „Kmetovalca“ pod številko 265. 265

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo 1 srebrno krono Din 3,60, 2 srebrni kroni Din 7,20, 5 srebrnih kron Din 18,—. Prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta 8. 266

Štiri breje svinje

proda Koničar, Mišace št. 3 pri Otočah, pošta Podnart. 267

Gepeljna

zamenjam za električne motorje! Drugo vse po dogovoru. Leopold Jesenko, Zirovnica št. 2, Goranjsko. 269

Prodaj

circa 800 kg lepega prešanega sena, mešanega z deteljo po Din 1,25 za kg franco vagon. Ponudbe na upravo „Kmetovalca“. 268

Diplome za člane

Kmetijske družbe za Slovenijo v velikosti 63/47 cm se izdajajo članom po 15 Din, le proti predplačilu. (Da bo besedilo pravilno tiskano, je natančno natančen naslov in pristopno leto.) 140

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1929.

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri:

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREG STEV. 12

Kupujte brusne kamne „Diamond“
Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUSIR d. d. RUSE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo „**NITROFOSKAL-RUSE**“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trženje umetnih gnojil

KMETOVOALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/4 strani	Din 400.—
1/2 stran!	Din 1200.—	1/2 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	3/4 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvežu Stržaju; v Ptujju pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtjah, Gor, Logatcu, Kostrivnici, St. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi, Vojniku, Brežicah, St. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Semena.

Grahora po Din 5.— za kg.

Ozimna pšenica, semenska po Din 4.25 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonške pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra se je podražila: Vsled stavke v železni industriji v Nemčiji se je Tomasova žlindra podražila. Zato je tudi družba primorana blago, ki ga dobi, prodajati po višji ceni. Odslej stane 18 1/2—19% blago po 125 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonškem odjemu 122 Din franko vsaka postaja Slovenije, pri pet ali desetonskem odjemu 123 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanena tropine z 38/40% beljakovin in toličče po Din 3.70 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatljicah po 1/8 kg po Din 8.—; v škatljicah po 1/4 kg po Din 15.—.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijev cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.
Merilo za sode, novost patent Matievič, vštveši tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.
„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.
„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtne Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirim podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500, za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 60 za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4,60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4,90 za 1 kg.

Žveplovni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 40.— do Din 190.—

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencihi gnezdi Din 20.—, 127.—, 190.—, peresa k škarjam po Din 1.—

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—

Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—

Drevesne ščeti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v skatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Brzoparilniki Alfa s poclnjenim kotlom 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850, 160 litrov Din 2260.

Živnozdravniški predmeti (češki izdelek); trokarji za teleta po Din 70, trokarji za goved okrogli po Din 45, okrogli z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; kateter (za puščanje scalice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8, obroči za bike po Din 20; klešče za vdevanje teh obročev po Din 170; toplomer za merjenje vročine po Din 25; zračni filter po Din 110; gum. balon k temu po Din 35; zaustavljač (proti vhaianju sramnice) po Din 40, irigatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65; klešče za tetoviranje za tromestna števila, z 2 garniturama številik 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu števil. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Francoski ključi (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, velik po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travni noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompletan po Din 1280 za komad.

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1a po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Slamoreznice z ustjem 8 col, s sklopko, znamka V8 po Din 1970.—

Slamoreznice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka VS10 po Din 2090.—

Slamorznice z ustjem 10 col s sklopko, znamka VS10 po Din 2130.—

Slamoreznice z ustjem 12 col, brez sklopke, znamka VFS12 po Din 2350.—

Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka VFS12 po Din 2450.—

Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka VFS 12 po Din 2900.—

Izmenjalni cilindri za ječmen in oves (za Heidov trijer št. II/1a) po Din 1700; za III po Din 1950.

Bencin-motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po Din 15.500.—